

Motion till riksdagen

1989/90:Fö704

av Pär Granstedt och Karin Söder (båda c)

Kemikalietransporterna

Enligt en kartläggning som för ett par år sedan genomfördes av Stockholms läns landsting transporteras årligen i Stockholms skärgård och Mälaren ca 225 000 ton kemikalier och ca 5 000 000 ton olja, bensen och fotogen. Merparten av kemikalietransporterna, nästan 188 000 ton, kom till länet över Landsort och Södertälje. Transporterna består av en rad olika ämnen klorerade och icke klorerade lösningsmedel, syror, cyanider, kadmium och arsenikföreningar, lösliga salter, bekämpningsmedel, ammoniak m.m.

Transporter av ammoniak till Köping över Landsort–Södertälje–Mälaren utgör de största mängderna av akuttoxiska kemikalier. Varje tanker transporterar 3 000 ton flytande ammoniak under tryck i tre separata tankar. Om en av tankarna skadas och ammoniaken löses i vattnet kan hela Mälaren slås ut. Mälaryvattnets användbarhet för dricksvattenframställning skulle äventyras.

Mot den här bakgrunden är det nödvändigt med kraftfulla åtgärder för att förebygga en miljökatastrof i samband med sjötransporter i Stockholms skärgård och Mälaren. Bland åtgärder som kan behöva vidtas är skärpta krav på batarnas standard och säkerhetsutrustning, utökad lotsplikt och restriktioner i fråga om vilka leder som får användas.

En stor del av de miljöfarliga transporterna skulle helt kunna avskaffas genom att transport av olja och även andra kemikalier fördes över till pipeline. I första hand bör tillskapandet av en pipeline från Nynäshamn till Stockholmsområdet skyndsamt utredas.

I ett av riksdagen godkänt betänkande från försvarsutskottet, FöU 1987/88:7 instämmer utskottet i behovet av särskilt stränga försiktighetsåtgärder i skärgårdar och sjöar, och inte minst Mälaren och Stockholms skärgård. Man utgår ifrån att regeringen noga följer utvecklingen och vidtar nödvändiga åtgärder. I FöU 1988/89:12 hänvisade utskottet till det långsiktiga planeringsarbete som bedrivs inom sjöfartsverket. Några mer avgörande initiativ för att lösa de i denna motion aktualiserade problemen har dock inte sedan dess vidtagits av vare sig regering eller myndigheter. Ett mer kraftfullt ställningstagande från riksdagens sida tycks därför vara nödvändigt.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär ett åtgärdsprogram för att öka

säkerheten vid miljöfarliga transporter genom Stockholms skärgård, Stockholm, Södertälje och Mälaren,

Mot. 1989/90
Fö704

2. att riksdagen begär att regeringen i detta sammanhang skyndsamt låter utreda överförande av en del av de i yrkande 1 omnämnda transporterna till pipelines och i första hand en pipeline för olja mellan Nynäshamn och Stockholm.

Stockholm den 22 januari 1990

Pär Granstedt (c)

Karin Söder (c)